

T. De Marez, M. Willaert, L. Delanote en K. Vermeulen

De voorschriften voor de biologische landbouw liggen vast in een Europees lastenboek dat in elke Europese lidstaat hetzelfde is. Toch kunnen interpretatieverschillen leiden tot verwarring en zelfs marktverstoring. Zo werd in Nederland het forceren van biowitloof op water toegelaten, terwijl dit in Vlaanderen tot voor kort niet geaccepteerd werd. Vandaag wordt het forceren op water in Vlaanderen wel toegelaten, maar enkel indien er geen nutriënten aan worden toegevoegd. Op het water kan dan ook een extra staal geanalyseerd worden, waaruit kan afgeleid worden dat het effectief om zuiver water gaat, zonder toevoeging van nutriënten.

In 2011 werden op het biologisch proefbedrijf van Inagro biologische witloofwortels geteeld. Hiermee werden de voorbije maanden twee proeven opgezet waarin het forceren in substraat en in zuiver water vergeleken werden. De eerste proef werd uitgevoerd met Focus, de tweede met Metafora. Er werd vooral naar opbrengst en kwaliteit gekeken naast ziektebeheersing en –verspreiding. Daarnaast werd bij de forcerie op zuiver water nagegaan of er een verschil is in al dan niet verenkelen van de wortels.

Op het vlak van opbrengst blijkt uit beide proeven dat forceren in substraat een hogere opbrengst maar een slechtere sortering (meer klasse II witloof) opleverde. Dit komt doordat bij het forceren in substraat de gewastemperatuur en dus ook de groei moeilijker te controleren vallen. De warmte die in het substraat en dus tussen de wortels zit, kan moeilijker afgevoerd of bijgestuurd worden in vergelijking met de forcerie op water. Daarnaast was de luchttemperatuur voor alle objecten gelijk. Door een aangepast luchttemperatuurstraject zou het verschil tussen beide teeltmethoden sterk kunnen verkleinen. Dit was een belangrijke opmerking van de Vlaamse biologische witloofteelers bij de beoordeling van deze proeven. Zij houden een lagere luchttemperatuur aan.

Er waren geen duidelijke verschillen qua kwaliteit van de kroppen. Ook wat ziektes betreft werden geen duidelijke verschillen waargenomen. Tijdens de eerste proef kwam zo goed als geen ziekte voor. Bij de tweede proef was er wel een belangrijke aantasting van Sclerotinia en werd er ook wat bacterierot vastgesteld.

Tabel 1: Opbrengstgegevens proef met Focus

forceerwijze	kropgewicht (kg/ 100 st)	trek- rendement (%)	sortering (%)				rot (%)		
			KDUN		KDIK			LANG	II
			FL	AB	FL	AB			
water zonder net	8,6	51	30	19	21	20	0	10	0,1
water met net	8,2	50	21	18	18	26	0	17	0,0
substraat	9,8	59	20	8	23	12	1	36	0,1
gemiddeld	8,9	53	24	15	21	19	0	21	0,0

Tabel 2: Opbrengstgegevens proef met Metafora

forceerwijze	kropgewicht (kg/ 100 st)	trek- rendement (%)	sortering (%)				rot (%)		
			KDUN		KDIK			LANG	II
			FL	AB	FL	AB			
water zonder net	10,3	60	16	11	21	15	3	33	13,7
water met net	9,3	51	21	12	23	13	1	30	21,7
substraat	12,3	70	6	6	21	10	5	52	12,2
gemiddeld	10,6	60	14	10	22	13	3	38	15,9

Foto: Sclerotinia

Er werden nochtans enkel gezond uitziende wortels ingetafeld. Uit de resultaten zou je op het eerste zicht kunnen afleiden dat een verenkelingsnet zorgt voor meer rotte kroppen, maar dit klopt niet helemaal. De verschillen tussen de vier herhalingen waren zo groot dat de objecten niet significant van elkaar verschilden. Een verenkelingsnet zorgde er in ieder geval niet voor dat de verspreiding van Sclerotinia belemmerd werd.

Uit deze twee proeven blijkt dat telen op zuiver water haalbaar is. Doordat de temperatuur rond de wortels beter geregeld kan worden, is de teelt ook beter stuurbaar dan bij forcerie in substraat. Sclerotinia is zowel bij substraat als bij zuiver water een probleem. Wortels worden besmet op het veld maar vaak is de aantasting niet zichtbaar. Deze gezond ogende wortels worden dan mee ingetafeld en tijdens de forcerie ontwikkelt de ziekte zich verder en breidt zich uit naar de wortels errond waardoor een groot deel van de oogst verloren kan gaan. Het verenkelen van de wortels om zo contact en overdracht van Sclerotinia te vermijden bleek geen goede oplossing.

Op een bijeenkomst van Belgische en Nederlandse biowitlooftelers en de onderzoekers van Inagro werden deze resultaten bekeken en besproken. Hieruit volgde dat Sclerotinia voor de biobedrijven een groot probleem is. De telers kijken dan ook uit naar de resultaten van de lopende proeven, waarin verschillende middelen of strategieën tegen Sclerotinia worden getest. Daarnaast werden er tijdens deze boeiende bijeenkomst ook heel wat praktisch informatie en ervaring uitgewisseld.

Foto: Bijeenkomst

Contactpersoon: Lieven Delanote (Inagro)

Tel: +32 (0)51 27 32 50

E-mail: lieven.delanote@inagro.be